

REGION SJÆLLAND

PSYKIATRIEN

- vi er til for dig

Uddannelsesprogram

Specialpsykologuddannelsen i Psykiatri

Psykiatrien Syd
Psykiatrien Region Sjælland

Psykiatrien Region Sjælland

Psykiatrihuset
Nørregade 54 F
4100 Ringsted

Kontaktperson

HR Specialkonsulent Irene Christensen
Tlf. 54672414 e-mail ici@regionsjaelland.dk
27. maj 2013

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	2
Bilag	2
Bilag 1 Kompetenceskema	2
1. Præsentation af uddannelsesstedet – Psykiatrien Syd	3
1.1 Forløb 1	3
1.2 Forløb 2	4
1.3 Forløb 3	5
1.4 Afsnit	6
1.5 Funktioner	6
1.6 Undervisning	6
1.7 Forskning	7
1.8 Patientgrundlag, kapacitet og personale i Psykiatrien Syd	7
2. Ansvarsfordeling	7
2.1 Den uddannelsessøgendes ansvar	8
3. Den uddannelsessøgende psykologs rolle og arbejdsfunktioner	9
3.1 Ansvarsområde i introduktionsuddannelsen	9
3.2 Ansvarsområder i hoveduddannelsen	9
4. Beskrivelse af uddannelsesforløbet	10
4.1 Overordnede krav til uddannelsesforløbet	10
4.2 Progression i uddannelsesforløbet	10
4.3 Kompetenceudvikling	11
4.4 Vejledning og supervision	11
4.5 Læringsmetoder	12
4.6 Vurdering og evaluering af kompetencer	13

Bilag

Bilag 1 Kompetenceskema

1. Præsentation af uddannelsesstedet – Psykiatrien Syd

1.1 Forløb 1

Introduktionsuddannelsen (blok 1) består af et samlet forløb af 12 måneders varighed. Uddannelsen foregår på et åbent sengeafsnit.

Hoveduddannelsen er sammensat af tre blokke (blok 2, 3 og 4). Den første blok på hoveduddannelsen (blok 2) består af ophold på et lukket afsnit med afgrænset ophold i psykiatrisk akutmodtagelse. Den anden blok på hoveduddannelsen (blok 3) består af ophold i distriktskykiatri og psykiatrisk klinik for ikke-psykotiske lidelser. Dette beskrives i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan.

Den sidste blok på hoveduddannelsen (blok 4) består af 3 fokuserede ophold af 1 måneds varighed på specialafsnit herunder børn- og unge. Det konkrete indhold tilrettelægges i forhold til den uddannelsessøgende psykologs interesser og evt. manglende kompetencer i forhold til målbeskrivelsen. Specialafsnit der kan indgå i uddannelsesforløbet er:

- Klinik for selvmordstruede
- Klinik for traumatiserede flygtninge
- Klinik for liasonpsykiatri
- Demensklínik
- Retspsykiatrisk afsnit

Det fokuserede ophold i børne- og ungdomspsykiatri er obligatorisk. Opholdet skal være rettet mod børn under 15 år. For at sikre bredden skal spædbarns- og børnepsykiatri gerne indgå.

Psykiatrien Syd vil indgå aftale med Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Sjælland, hvor sengepladserne kun forefindes i Roskilde.

Der indgås aftale med et socialpsykiatrisk tilbud som Psykiatrien Syd betjener med ambulante psykiatrisk behandling. Varigheden er 2 dage i løbet af hoveduddannelsen.

De sidste 9 måneder foregår i ambulant regi enten i en af de psykiatriske klinikker eller en af distriktskykiatrierne.

I hele uddannelsesforløbet er det muligt at bytte om på rækkefølgen af blokkene, såfremt det tilrettelægges inden for de angivne rammer under hensyn til driften, målbeskrivelsen, den uddannelsessøgende psykologs ønsker samt uddannelsesstedets forhold. Dette fastlægges i så fald i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan.

Forløb 1: Psykiatrien Syd				
Introduktionsuddannelsen 1. år	Hoveduddannelsen 2.-4. år			
12 måneder	12 måneder	12 måneder	3 måneder	9 måneder
Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Åbent afsnit 12 mdr.	Lukket afsnit 12 mdr. Herunder 2 mdr. i psykiatrisk akutmodtagelse	Psykiatrisk Klinik 6 mdr. Distriktskykiatrien 6 mdr. Forskningsprojekt opstartes	Fokuseret ophold i B&U 1 måned 2 fokuserede ophold af 1 måneds varighed i specialaf-	Psykiatrisk Klinik eller Distriktskykiatri 9 mdr.

			snit efter eget valg	
--	--	--	----------------------	--

1.2 Forløb 2

Introduktionsuddannelsen (blok 1) består af et samlet forløb af 12 måneders varighed. Uddannelsen foregår på et åbent sengeafsnit.

Hoveduddannelsen er sammensat af tre blokke (blok 2, 3 og 4). Den første blok på hoveduddannelsen (blok 2) består af ophold på et lukket afsnit med afgrænset ophold i psykiatrisk akutmodtagelse. Den anden blok på hoveduddannelsen (blok 3) består af ophold i distriktspsykiatri og psykiatrisk klinik for ikke-psykotiske lidelser.

Dette beskrives i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan. Den sidste blok på hoveduddannelsen (blok 4) består af fokuserede ophold på indtil flere specialafsnit herunder børn- og unge. Det konkrete indhold tilrettelægges i forhold til den uddannelsessøgende psykologs interesser og evt. manglende kompetencer i forhold til målbeskrivelsen. Indholdet af blok 4 fastlægges i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan.

Det vil være muligt at bytte rundt på rækkefølgen af de fokuserede ophold. Specialafsnit med fokuserede ophold der kan indgå i uddannelsesforløbet er:

- Klinik for selvmordstruede
- Klinik for traumatiserede flygtninge
- Klinik for liasonpsykiatri
- Demens klinik
- Afdeling for Specialfunktioner

I hele uddannelsesforløbet er det muligt at bytte om på rækkefølgen af blokkene, såfremt det tilrettelægges inden for de angivne rammer under hensyn til driften, målbeskrivelsen, den uddannelsessøgende psykologs ønsker samt uddannelsesstedets forhold. Dette fastlægges i så fald i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan.

Derudover et fokuseret ophold i børne- og ungdomspsykiatri, som er obligatorisk. Opholdet skal være rettet mod børn under 15 år. For at sikre bredden skal spædbarns – og børnepsykiatri gerne indgå. Psykiatrien Syd vil indgå aftale med Børne- og ungdomspsykiatrien i Region Sjælland, hvor sengepladser kun forefindes i Roskilde.

Der indgås aftale med et socialpsykiatriske tilbud som Psykiatrien Syd betjener med ambulant psykiatrisk behandling. Varigheden er 1-2 dage i løbet af hoveduddannelsen.

Forløb 2: Psykiatrien Syd				
Introduktionsuddannelsen 1. år	Hoveduddannelsen 2.-4. år			
12 måneder	12 måneder	12 måneder	3 måneder	9 måneder
Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Åbent afsnit 12 mdr.	Lukket afsnit 12 mdr.	Psykiatrisk Klinik 6 mdr.	Fokuseret ophold i B&U 1 måned 2 fokuserede ophold af 1 måneds	Psykiatrisk Klinik eller Distriktspsykiatri 9 mdr.
	Herunder 2 mdr. i psykiatrisk akutmodtagelse	Distriktspsykiatrien 6 mdr.		

		Forskningsprojekt opstartes	varighed i specialafsnit efter eget valg	
--	--	-----------------------------	--	--

1.3 Forløb 3

Introduktionsuddannelsen (blok 1) består af et samlet forløb af 12 måneders varighed. Uddannelsen foregår i distriktpsychiatri/psychiatrisk klinik.

Hoveduddannelsen er sammensat af tre blokke (blok 2, 3 og 4). Den første blok på hoveduddannelsen (blok 2) består af ophold på et åbent afsnit. Den anden blok på hoveduddannelsen (blok 3) består af ophold på et lukket afsnit med afgrænset ophold i Psychiatrisk Akutmodtagelse.

Dette beskrives i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan. Den sidste blok på hoveduddannelsen (blok 4) består af fokuserede ophold på indtil flere specialafsnit herunder børn- og unge. Det konkrete indhold tilrettelægges i forhold til den uddannelsessøgende psykologs interesser og evt. manglende kompetencer i forhold til målbeskrivelsen. Indholdet af blok 4 fastlægges i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan. Det vil være muligt at bytte rundt på rækkefølgen af de fokuserede ophold. Specialafsnit med fokuserede ophold der kan indgå i uddannelsesforløbet er:

- Klinik for selvmordstruede
- Klinik for traumatiserede flygtninge
- Klinik for liasonpsychiatri
- Demens klinik
- Afdeling for Specialfunktioner

I hele uddannelsesforløbet er det muligt at bytte om på rækkefølgen af blokkene, såfremt det tilrettelægges inden for de angivne rammer under hensyn til driften, målbeskrivelsen, den uddannelsessøgende psykologs ønsker samt uddannelsesstedets forhold. Dette fastlægges i så fald i den uddannelsessøgendes individuelle uddannelsesplan.

Derudover et fokuseret ophold i børne- og ungdomspsychiatri, som er obligatorisk. Opholdet skal være rettet mod børn under 15 år. For at sikre bredden skal spædbarns – og børnepsychiatri gerne indgå. Psychiatrien Syd vil indgå aftale med Børne- og ungdomspsychiatrien i Region Sjælland, hvor sengepladser kun forefindes i Roskilde.

Der indgås aftale med et socialpsychiatriske tilbud som Psychiatrien Syd betjener med ambulant psychiatrisk behandling. Varigheden er 1-2 dage i løbet af hoveduddannelsen.

Forløb 3: Psychiatrien Syd				
Introduktionsuddannelsen 1. år	Hoveduddannelsen 2.-4. år			
12 måneder	12 måneder	12 måneder	3 måned	9 måneder
Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	
Distriktpsychiatri/ Psychiatrisk klinik	Åbent afsnit	Lukket afsnit 10 måneder Psychiatrisk Akutmodtagelse 2 måneder	Fokuseret ophold i B&U 1 måned 2 fokuserede ophold af 1 måneds	Psychiatrisk Klinik eller Distriktpsychiatri 9 mdr.

		Forskningsprojekt opstartes	varighed i specialafsnit efter eget valg	
--	--	-----------------------------	--	--

Psykiatrien Syd har som hovedfunktion at undersøge og behandle voksne psykiatiske patienter inden for de almenpsykiatiske områder. Afdelingens optageområde er Lolland-, Guldborgsund-Vordingborg- og Næstved kommune.

Psykiatrien Syd ledes af en ledende overlæge og en ledende oversygeplejerske, som tilsammen udgør Afdelingsledelsen. Afdelingen er placeret på fire adresser, der samlet huser akut modtagelse, sengeafsnit, psykiatrisk klinik, distriktskykiatri, psykoseteam, OPUS teams, klinik for ergoterapi og fysioterapi administration og afdelingsledelse.

1.4 Afsnit

- Akutmodtagelse i Vordingborg
- Tre lukkede sengeafsnit beliggende i Vordingborg
- Tre åbne sengeafsnit beliggende i Vordingborg
- Et retspsykiatrisk sengeafsnit i Vordingborg
- To psykiatiske klinikker, en i Maribo og en i Næstved
- Fire distriktskykiatiske teams i hhv. Maribo, Nykøbing F., Vordingborg og Næstved
- Opsøgende psykoseteam i Nykøbing F.
- Fire OPUS teams i hhv. Maribo, Nykøbing F., Vordingborg og Næstved
- Klinik for ergoterapi og fysioterapi og beskæftigelsesterapi i Vordingborg
- Afdelingsledelse og administration i Vordingborg

1.5 Funktioner

Ud over hovedfunktionen varetager Psykiatrien Syd:

ECT-funktionen. Funktionen omfatter patienter fra optageområdet, som er tilknyttet Psykiatrien Syd eller Afd. for Specialfunktioner, fortrinsvis ældrepsykiatrien. ECT-klinikken hører organisatorisk under sengeafsnit S4.

Psykiatrien Syd har den psykiatiske tilsynsfunktion på sygehusene i Næstved og Nykøbing F.

Psykiatrien Syd har desuden patienter i ambulant behandling, som bor på sociale institutioner i optageområdet.

1.6 Undervisning

Psykiatrien Syd har en række undervisnings og supervisionstilbud til både læger og psykologer:

- Afsnitsspecifik undervisning for tværfagligt personale
- Fælles lægemøder på tværs af Psykiatrien Syd hvor uddannelsessøgende specialpsykologer deltager
- Psykologers individuelle supervision op til autorisationsniveau samt til specialistniveau under hensyntagen til ressourcer
- Psykologers gruppesupervision op til autorisationsniveau og ligeledes til specialistniveau under hensyntagen til ressourcer
- Testsupervision - der gives supervision under oplæring samt varetagelse af testpsykologisk arbejde
- Mulighed for deltagelse i tværfaglig supervision
- Undervisning af yngre læger, KBU læger og medicinstuderende
- Fælles psykologmøder med undervisning hver 2. måned

1.7 Forskning

Regionens forskningsenhed vil bidrage med vejledning i relation til etablering af afgrænset forskningsprojekt eller kvalitetssikringsprojekt.

Dette kan med fordel udformes så psykologer ansat i specialpsykolog uddannelsesstillinger både indenfor børn- og ungdomspsykiatri og voksenpsykiatri modtager fælles kort introduktions- undervisning/supervision på projekter.

Den uddannelsesansvarlige psykolog vil, sammen med ledelsen, være ansvarlig for etablering af tilstrækkelig vejledning i relation til et afgrænset projekt. Et afgrænset forskningsprojekt eller kvalitetssikringsprojekt vil mest hensigtsmæssigt kunne starte i 2 hoveduddannelses år, og være færdiggjort inden sidste halvdel af hoved uddannelsesstillingen er afsluttet.

1.8 Patientgrundlag, kapacitet og personale i Psykiatrien Syd

Patientgrundlag pr. 1. maj 2013	233.814
Antal indlæggelser i 2011	2.127
Antal henvendelser i Psykiatrisk Akutmodtagelse i 2011	2.546
Antal ambulante behandlinger i 2011	31.488
Kapacitet pr. 1. maj 2012	Antal normerede senge: 86 Antal sengeafsnit: 8 Antal lukkede senge: 43 Antal åbne senge: 43 Antal Distriktspsykiatrier: 4 Antal Psykiatrisk Klinikker: 2 Antal Opsøgende Psykoseteam: 1 Antal OPUS-team: 4
Antal fuldtidsstillinger (årsværk) i alt pr. 1. maj 2012	Lægepersonale og andre akademikere: 50 Heraf psykologer: 16 Plejepersonale: 237 Øvrigt sundhedspersonale: 18 Pædagogisk personale: 16 Service og teknisk personale: 9 Administrativt personale: 33
Uddannelsesansvarlig specialpsykolog	Rita Myhre Andersen

For yderligere information om Psykiatrien Region Sjælland se www.regionsjaelland.dk/psykiatrien

2. Ansvarsfordeling

Den uddannelsesansvarlige psykolog har det overordnede ansvar for det samlede uddannelsesforløb (blok 1-4), herunder at sikre sammenhæng mellem forskellige afsnit. Den uddannelsesansvarlige psykolog sørger for at de uddannelsessøgende psykologer får tildelt en hovedvejleder, som er senior i forhold til den uddannelsessøgende. Vejlederen har ansvaret for den praktiske gennemførelse af uddannelsesforløb. Den uddannelsesansvarlige psykolog kan delegere evaluering og attestering af enkeltkompetencer til andre psykologer eller speciallæger. Endvidere har den uddannelsesansvarlige overlæge på uddannelsesstedet kendskab til specialpsykologuddannelsen.

Den uddannelsesansvarlige psykolog er ansvarlig for:

- Det overordnede ansvar for uddannelsens lokale tilrettelæggelse herunder ansvarlig for, at der er udarbejdet uddannelsesprogrammer for Afdelingens uddannelsesstillinger for specialpsykologer
- At der udarbejdes og godkendes individuelle uddannelsesplaner for Afdelingens uddannelsessøgende psykologer
- Ansvarlig for indgåelse af samarbejdsaftaler med andre Afdelinger
- Tildeling af hovedvejleder
- Introduktion til den nyansatte herunder tilrettelæggelse af formaliseret undervisning, som varetages af psykologer og læger
- At sikre uddannelsens fortsatte fremdrift
- At sikre en god overlevering ved skift af daglig vejleder
- Overordnet ansvar for gennemførelse af introduktions-, justerings- og evalueringssamtaler
- Inddragelse af psykologer og speciallæger i den løbende vejledning
- Sikre at de opnåede kompetencer løbende bliver attesteret
- Håndtering af u hensigtsmæssige uddannelsesforløb i samarbejde med Afdelingsledelsen
- At sikre evaluering af uddannelsen
- At afholde 2 årlige evalueringssamlinger med den/de daglige vejledere
- At iværksætte løbende dialog/møder med vejleder ift. de enkelte uddannelsesforløb evt. med deltagelse af den uddannelsessøgende psykolog efter behov
- Feedback til Afdelingsledelsen

Hovedvejleder er ansvarlig for at:

- Udarbejde individuel uddannelsesplan
- Sikre gennemførelse og løbende justering af uddannelsesplanen
- Yde kontinuerlig klinisk vejledning af min. 1 times varighed pr. uge
- Gennemføre vejledningssamtaler
- Inddrage den uddannelsesansvarlige psykolog ved u hensigtsmæssige forløb
- Evaluere og attestere kompetencer
- Deltage i 2 årlige evalueringssamlinger med den uddannelsesansvarlige psykolog

Afdelingen råder over 2 speciallæger med kendskab til uddannelsen.

Kontaktoplysninger på den uddannelsesansvarlige psykolog:

Uddannelsesansvarlig specialpsykolog Rita Myhre Andersen
Psykiatrien Syd
Psykiatrisk Klinik
Ramsherred 1, 1
4700 Næstved
Tlf. 5651 4514 / 2037 4380 – e-mail: rman@regionsjaelland.dk

2.1 Den uddannelsessøgendes ansvar

Den uddannelsessøgende psykolog har ansvaret for egen læring og kompetenceudvikling. Hver uddannelsessøgende får udleveret en logbog, hvor gennemførelsen af uddannelsesplanens/målbeskrivelsens enkelte elementer samt tilegnelsen af de krævede kompetencer dokumenteres. Det er den uddannelsessøgendes eget ansvar at føre logbog og dermed sørge for at få de enkelte kompetencer evalueret, godkendt og attesteret af vejleder/uddannelsesansvarlig psykolog.

3. Den uddannelsessøgende psykologs rolle og arbejdsfunktioner

Den uddannelsessøgende psykolog arbejder under den uddannelsesansvarlige specialpsykologs ansvar. Den uddannelsessøgende psykolog kan selvstændigt varetage arbejdsfunktioner, som den pågældende, efter konkret vurdering i henhold til målbeskrivelsen for specialpsykologuddannelsen, uddannelsesprogrammet og logbogen, har opnået kompetence til.

3.1 Ansvarsområde i introduktionsuddannelsen

Den uddannelsessøgende psykolog får uddelegeret ansvar fra afsnittets overlæge til at:

- Planlægge patientforløb
- Afvikle patientsamtaler og udskrivningssamtaler

Opgaver i introduktionsuddannelsen:

- Optage psykopatologisk anamnese
- Foretage symptombeskrivelse
- Indgå med bud på diagnostiske problemstillinger
- Planlægge patientforløb i samarbejde med afsnitspersonale
- Bidrage til behandlingsplan
- Udføre (neuro)psykologisk undersøgelse
- Udføre psykologisk behandling
- Udføre psykoedukation
- Varetage supervision af miljøterapeutisk arbejde
- Varetage tværfagligt samarbejde
- Formidle faglig viden
- Undervise patienter og pårørende

3.2 Ansvarsområder i hoveduddannelsen

Den uddannelsessøgende psykolog får uddelegeret ansvar fra afsnittets overlæge til:

- Planlægning af patientforløb
- Selvstændigt forestå kvalitetsudvikling

Psykologen forventes selv at være opsøgende i forhold til øvrige psykologopgaver

Opgaver i hoveduddannelsen:

- Varetage diagnostisk udredning
- Kunne udføre relevante undersøgelser med interviews, ratingscales, neuropsychologiske tests og projektive tests
- Udarbejde behandlingsplaner
- Forestå relevant psykologisk behandling
- Vurdere behov for lægelig vurdering
- Redegøre for principper i biomedicinsk behandling
- Udføre psykoterapi
- Foretage socialpsykiatrisk behovsvurdering
- Udføre krisebehandling
- Bidrage til mentalobservation med psykologisk undersøgelse
- Udføre konsulent og supervisionsopgaver
- Formidle vurderinger, udredninger og behandlingsforslag
- Udøve tværfagligt samarbejde
- Undervise kolleger, tværfagligt personale og andre efter aftale

4. Beskrivelse af uddannelsesforløbet

4.1 Overordnede krav til uddannelsesforløbet

Sundhedsstyrelsens godkendte målbeskrivelser for henholdsvis introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen udgør sammen med det godkendte uddannelsesprogram grundlag for uddannelsesforløbet.

Den uddannelsessøgende psykolog skal under det samlede uddannelsesforløb opnå erfaring med undersøgelse, diagnostik og psykologisk behandling inden for de vigtigste hovedafsnit af ICD 10's psykiatriske diagnoser med relevans for voksne:

Forløb 1, 2 og 3			
Blok 1 Åbent sengeafsnit	Blok 2 Lukket sengeafsnit	Blok 3 Ambulatorium/klinik	Blok 4 Specialafsnit
F20-29: Skizofreni, skizotypisk sindslidelse, paranoide psykoser, forbigående psykoser og skizoaffektive psykoser F30-39: Affektive sindslidelser F40-49: Nervøse og stressrelaterede tilstande F60-69: Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd	F10-19: Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af alkohol eller andre psykoaktive stoffer F20-29: Skizofreni, skizotypisk sindslidelse, paranoide psykoser, akutte forbigående psykoser, og skizoaffektive psykoser F30-39: Affektive sindslidelser F60-69: Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd Z04: Retslige pt.	F20-29: Skizofreni, skizotypisk sindslidelse, paranoide psykoser akutte og forbigående psykoser og skizoaffektive psykoser F30-39: Affektive sindslidelser F40-49: Nervøse og stressrelaterede tilstande samt tilstande med nervøst betingede legemlige symptomer F50-59: Adfærd ændringer forbundne med fysiologiske forstyrrelser og fysiske faktorer F60-69: Forstyrrelser og forandringer af personlighedsstruktur og adfærd F80-89: Psykiske udviklingsforstyrrelser	F00-09: Organiske psykiske lidelser F90-98: Adfærd- og følelsesmæssige forstyrrelser opstået i barndommen og adolescens Derudover diagnoser i de konkrete afsnit der indgår i uddannelsesforløbet

4.2 Progression i uddannelsesforløbet

Ved skift mellem funktionsområder skal det sikres, at alle kompetencer i det pågældende delforløb er opnået og godkendt, inden den uddannelsessøgende psykolog påbegynder næste delforløb.

Der skal ske overlevering om status for uddannelsesforløbet fra et funktionsområde til det næste.

Opnåede kompetencer attesteres i psykologens logbog af vejlederen. Den samlede uddannelse på hvert enkelt uddannelsessted, samt attestation for tidsmæssig gennemførte delforløb, skal godkendes af den uddannelsesansvarlige specialpsykolog. Ændringer i hvilke blokke, der er ansvarlige for tilegnelser i målbeskrivelsen kan kun ske efter aftale mellem de pågældende funktionsområder. Større ændringer skal meddeles til Sekretariatet for Specialpsykologuddannelsen.

4.3 Kompetenceudvikling

De kompetencer der skal erhverves i introduktionsuddannelsen er en forudsætning for de kompetencer der skal tilegnes i hoveduddannelsen. Beskrivelse af samtlige mål findes i målbeskrivelsen for psykiatri se www.specialpsykologuddannelsen.dk

Der skelnes mellem tre former for kompetencevurdering:

- den obligatoriske, hvor en kompetence skal opnås på et bestemt tidspunkt i uddannelsesforløbet
- den valgfri, hvor det er op til uddannelsesstedet at vurdere, hvornår i uddannelsesforløbet det er passende at kompetencen opnås
- den niveaudelte, hvor kompetencen gentagne gange skal opnås på forskellige niveauer, godkendes og attesteres.

Kompetencer der tilegnes gennem deltagelse i kurser skal typisk opnås på et bestemt tidspunkt i uddannelsesforløbet. I de fleste tilfælde vil det være op til det enkelte uddannelsessted at vurdere, hvornår i uddannelsesforløbet, det er passende at sikre den enkelte kompetences opnåelse.

Der er nogle hovedtræk i relation til tilegnelse af de kompetencer, der gentagne gange i hele uddannelsesforløbet skal opnås på forskellige niveauer. Det tilstræbes således, at de målbeskrevne kompetencer, der relaterer sig til patientforløb med de mindst komplekse problemstillinger, tilegnes i første del af uddannelsen, og at kompleksiteten øges i takt med uddannelsesforløbets progression. Der er tale om principper og retningslinjer, og undtagelser kan af praktisk grunde forekomme.

På introduktionsuddannelsen arbejder den uddannelsessøgende psykolog under tæt vejledning og supervision. Fokus er det kliniske arbejde. Der introduceres bredt til psykiatrien.

På hoveduddannelsens 1. år er fokus stadig det kliniske arbejde, men psykologens kompetencer er blevet styrket, således at det kliniske arbejde kan foregå mere selvstændigt.

I løbet af hoveduddannelsens andet år forventes psykologen, at have stiftet bekendtskab med alle relevante diagnosekategorier. Psykologen kan nu bruge sine kompetencer på mere indirekte patientarbejde også. Det gælder deltagelse i visitation, lokale udvalgs- og arbejdsgrupper.

I løbet af hoveduddannelsens tredje år har psykologen opnået kompetence til at arbejde selvstændigt med psykologiske undersøgelser og behandling med de fleste psykiatriske problemstillinger. Psykologen er i stand til at analysere henvisninger eller problemstillinger og planlægge undersøgelses- og behandlingsforløb og konkludere både overfor patienten og samarbejdspartnere. Psykologen er på nuværende tidspunkt i stand til at foretage diagnostisk udredning. Psykologen er nu også i stand til at yde konsulentbistand til eksterne samarbejdspartnere, deltage i regionale arbejdsgrupper og forebyggelsesarbejde. Psykologen kan varetage delegerede ledelsesopgaver, som ledelse af behandlingskonferencer, netværksmøder og kvalitetssikringsopgaver.

En specialpsykolog i psykiatri skal ifølge målbeskrivelsen for uddannelse af specialpsykologer i psykiatri kunne varetage de syv psykologroller: psykologisk ekspert, kommunikator, samarbejder, leder/administrator, sundhedsfremmer, akademiker og professionel. Kompetencerne for hver rolle er anført i målbeskrivelsen se www.specialpsykologuddannelsen.dk.

4.4 Vejledning og supervision

Faglig vejledning

Faglig vejledning omfatter alle opgaver i klinikken, der er knyttet til konkrete situationer og arbejdsopgaver. Faglig vejledning vil typisk være rådgivning af den uddannelsessøgende eller som sidemandsoplæring. I hver blok gennem hele uddannelsesforløbet

tilknyttedes den uddannelsessøgende psykolog en daglig vejleder, som forestår den løbende faglige vejledning i forhold til de kliniske opgaver. Den faglige vejledning tilrettelægges i forhold til opgaverne og målbeskrivelsen. Vejledningen må til enhver tid tilrettelægges under hensyntagen til den nødvendige prioritering af akutarbejdet. Attestering af kompetencer i logbogen foregår primært ved uddannelsesansvarlig specialpsykolog, men kan uddelegeres til de daglige vejleder. Supervisionsgrupper og lignende tilbud kan indgå som en del af den faglige vejledning.

Supervision

Supervision foregår som formaliserede, planlagte møder, hvor der arbejdes målrettet mod, at den uddannelsessøgende, der modtager supervision opnår et refleksionsniveau i forhold til eget arbejde og læring. Supervision er en lærende proces baseret på gensidig refleksion og teoretisk forståelse. Supervisor vil typisk være en specialpsykolog eller en senior autoriseret psykolog. Supervision kan også varetages af ekstern supervisor evt. fra anden afdeling i psykiatrien. Deltagelse i supervisionsgrupper og lignende tilbud på uddannelsesstedet kan indgå som en del af den samlede supervision/faglige vejledning.

Det tilstræbes, at der i gennemsnit sammenlagt ydes en times supervision/faglig vejledning om ugen i gennem hele uddannelsesforløbet. Her planlægges og justeres kompetenceudvikling.

4.5 Læringsmetoder

Af målbeskrivelsen for specialpsykologuddannelsen i psykiatri frem går læringsmetoder. Nedenstående er en oversigt over hvad disse metoder nærmere indeholder.

Klinisk arbejde

Ved klinisk arbejde som læringsmetode forstås enten mesterlære eller sidemandsoplæring og klinisk arbejde under supervision. Ved mesterlæren er der ikke adskillelse mellem læring og anvendelse af det lærte. Mesterlæren foregår gennem deltagelse i det praktiske arbejde i alle forløb under uddannelsen efter nærmere aftale. Der er således tale om imitation af en mere erfaren kollega. Klinisk arbejde under supervision bygger på en kombination af supervision og udførelse af det praktiske arbejde.

Fokuseret ophold

Formålet med et fokuseret ophold er at give mulighed for korterevarende ophold på klinikker, der dækker arbejdsmetoder som den uddannelsessøgende psykolog ellers ikke ville opnå erfaring med gennem ansættelse i introduktions- og hoveduddannelse. Det vil afhænge af de enkelte afsnits funktionsområder, hvilke fokuserede ophold der vil være behov for og mulighed for at tilbyde udenfor egen afdeling.

Selvstudium

Den uddannelsessøgende psykolog har ansvar for egen læring. Selvstudium er derfor også en metode til læring og indebærer, at den enkelte uddannelsessøgende psykolog tager initiativ til at definere sine behov, formuler læringsmål, identificerer ressourcer og selv vurderer resultaterne. Registrering i porteføljen af læste artikler, litteratursøgning, arbejde med pc-programmer etc. Selvstudium indgår som læringsmetode for alle kompetencer.

Undervisning

Undervisning af andre vil være relevant. Planlægning kan ske sammen med vejleder eller anden seniorpsykolog. Undervisningen kan omfatte andre psykologer, personalegrupper, patienter og pårørende.

Der er mulighed for at fremlægge litteratur i fora, der primært retter sig mod psykologer og læger. Dette giver mulighed for at drøfte videnskabelige problemer i en klinisk sammenhæng.

Administrative opgaver

Heri indgår registreringer af ydelser, talegenkendelse eller digital diktering. Herudover udarbejdelse af relevant patientinformationsmateriale, instrukser o.a.

Forskningstræning

Formålet med forskningstræningen er at træne rollen som akademiker og som professionel.

Den uddannelsessøgende psykolog skal efter endt forskningstræning være i stand til at:

- anvende forskningsbaseret viden til udarbejdelse af opgave, kliniske vejledninger, instrukser, procedurevejledninger mv.
- redegøre for teori om forskningsmetode
- identificere forskningsrelevante områder, formulere hypoteser og udarbejde projektbeskrivelser
- kunne medvirke til at indføre ny viden i daglig praksis
- kunne erhverve, vedligeholde og anvende ny viden, herunder videnskabsteori

4.6 Vurdering og evaluering af kompetencer

I målbeskrivelsen er beskrevet en række vurderingsstrategier som uddybes i det følgende.

Struktureret kollegial bedømmelse

Ved struktureret bedømmelse forstås den adfærd den uddannelsessøgende psykolog udviser under udførelse af det daglige arbejde. Det er en forudsætning, at arbejdet tilrettelægges således, at vejleder og/eller kolleger kan observere den uddannelsessøgende i udførelsen af arbejdsopgaver. Den uddannelsessøgende skal selv meddele vejlederen, at der ønskes en bedømmelse af en given situation med henblik på attestation af opnået uddannelsesmål. Struktureret kollegial bedømmelse bør også anvendes som element i læringsmetoderne, idet det giver mulighed for vejledende feedback.

Audit på journalmaterialer

Ved audit forstås en struktureret bedømmelse af skriftligt materiale udarbejdet som led i den uddannelsessøgende psykologs daglige arbejde. Bedømmelsen sker ved vejlederen. Den uddannelsessøgende indsamler det nødvendige antal journaler, epikriser mv. til brug for audit. Det vil således være de journaler, epikriser mv., som den uddannelsessøgende anser for at være de bedst egnede til at præsentere ved en evaluering. Kriterierne der indgår ved bedømmelsen kan være anamnesens grundighed, fuldstændighed af den psykopatologiske undersøgelse, kvalitet af diagnostiske overvejelser, hvilke behandlingstiltage der foreslås mv. Til hvert område udarbejdes en simpel skala til bedømmelse, f.eks. fuldt professionelt, tilfredsstillende, ikke tilfredsstillende, ikke udført. Dette gøres for at sikre reliabiliteten.

Vejledersamtaler

Vejledersamtaler kan indgå i uddannelsesforløbet både som læringsmetode og vurderingsstrategi. Den uddannelsesansvarlige specialpsykolog har ansvaret for, i samarbejde med vejleder, at sikre den uddannelsessøgende psykologs tilegnelse af målbeskrivelsens kompetencer. Det sker bl.a. ved at gennemføre introduktions-, justerings- og evalueringssamtaler. Samtalerne dokumenteres i den uddannelsessøgendes portefølje.

Hver blok gennem hele uddannelsen indledes med en *introduktionssamtale*. Formålet er at fastslå den uddannelsessøgende psykologs kompetenceniveau og udarbejde en individuel uddannelsesplan inden for rammerne af målbeskrivelsen. Uddannelsesplanen tager hensyn til det hidtidige uddannelsesforløb og den uddannelsessøgendes særlige interesser. På baggrund af samtalen udarbejder den uddannelsessøgende psykolog i samarbejde med vejleder/ den uddannelsesansvarlige specialpsykolog en specifik uddannelsesplan for det kommende forløb.

Justeringssamtalen gennemføres halvvejs i forløbet. Samtalen tager udgangspunkt i den tidligere udarbejdede uddannelsesplan, tilbagemeldinger fra vejleder samt den uddannelsessøgendes logbog. På baggrund af samtalen kan uddannelsesplanen revideres.

Slutevalueringssamtalen gennemføres hen imod slutningen af opholdet. Der gøres status i forhold til uddannelsesplanen og målbeskrivelsen. Formålet er at afgøre, om den uddannelsessøgende psykolog har opnået tilfredsstillende kompetenceudvikling i forhold til målbeskrivelsen. Uddannelsesplanen samt reviderede versioner godkendes og underskrives af den uddannelsesansvarlige specialpsykolog.

Der gennemføres introduktions-, justerings- og evalueringssamtale hvert år svarende til hver blok i uddannelsesforløbet. Det kan være nødvendigt at afholde flere justerings-samtaler inden for en blok, hvis det konkret vurderes, at der er behov for en nøjere op-følgning på den uddannelsessøgendes kompetenceudvikling.

360-graders evaluering/kollegial vurdering

En 360-graders evaluering vil kunne indgå som vurderingsstrategi inden for kompetencerne 'samarbejder', 'kommunikator' og 'leder/administrator'.

Metoden egner sig til bedømmelse af den uddannelsessøgende psykologs adfærd i systemet m.h.p. at bedømme kompetencer, som evne til at arbejde i forskellige funktioner, samarbejde, kommunikation med systemet m.v. Fordelen er at der samles information ind fra mange personer med forskellige funktioner i systemet. Vurderingen sker her også ud fra en bedømmelsesskala. Bedømmelsen danner baggrund for vejledersamtaler, hvor den uddannelsessøgendes stærke og svage sider drøftes.

Godkendte kurser

Tilfredsstillende gennemførelse af kurser attesteres af kursusleder. Kursusbeviser indgår i porteføljen. En separat oversigt over de kurser der indgår i uddannelsen findes sammen med målbeskrivelsen se www.specialpsykologuddannelsen.dk